

Financiële tegemoetkoming en Regelingen bij Pleegzorg

Met de invoering van de Jeugdwet zijn gemeenten per 1 januari 2015 verantwoordelijk geworden voor de pleegzorg. Pleegouders die met de pleezorgaanbieder een contract hebben, hebben recht op een pleegvergoeding. Gemeenten die pleegzorg inkopen, zijn wettelijk verplicht om ervoor te zorgen dat pleegzorgaanbieders deze pleegvergoeding kunnen verstrekken aan pleegouders, zoals opgenomen in de ministeriële Regeling Jeugdwet.

De pleegvergoeding in de regeling bestaat uit 3 elementen:

1. Het basisbedrag
2. Toeslagen
3. Vergoeding van bijzondere kosten.

Ad. 1 Het basisbedrag

Het basisbedrag betreft een onkostenvergoeding voor de opvoeding en verzorging van een pleegkind. Het basisbedrag staat vast en is afhankelijk van de leeftijd van het kind. Jaarlijks worden de bedragen door het Ministerie van VWS opnieuw vastgesteld. Voor 2019 gelden de volgende bedragen:

Basisbedrag

Leeftijd pleegkind	Bedrag per maand	Bedrag per dag
0 t/m 8 jaar	€ 561	€ 18,43
9 t/m 11 jaar	€ 568	€ 18,68
12 t/m 15 jaar	€ 619	€ 20,34
16 t/m 17 jaar	€ 683	€ 22,46
18 jaar en ouder	€ 690	€ 22,69

Van het basisbedrag dienen de volgende kosten te worden voldaan:

- Voeding
- Kosten van woninginrichting
- Verwarming e.d.
- Lichamelijke verzorging
- Zak- en kleedgeld
- Deelname aan maatschappelijke activiteiten zoals sport en ontspanning
- Reiskosten (bv voor school (lager onderwijs) of weekendbezoek ouders)

- Kleine onderwijskosten (zoals pennen, agenda en schriften)
- Ziektekosten (alleen handverkoop)
- Kosten voor een WA-premie als het kind op de WA polis van pleegouders staat

Onderstaande tabel geeft een indicatie van de opbouw van de vergoeding, gebaseerd op de kosten van kinderen (berekend door het NIBUD)

Leeftijd	Kleding	Zakgeld/ontspanning/kleine schoolkosten*	Voeding	Huisvesting/bewassing	Totaal
0-8	19%	5%	51%	25%	100%
9-11	18%	3%	49%	24%	100%
12-15	17%	13%	47%	23%	100%
16-17	19%	5%	51%	25%	100%

- Pennen, potloden, schrift, etui, agenda, etc.

Ad. 2 Toeslagen

De regeling schrijft voor dat de pleegzorgaanbieder het basisbedrag in een drietal gevallen mag verhogen met een toeslag van maximaal € 3,68 per dag.

1. Als het pleegkind in een crisissituatie met spoed bij een pleegouder wordt geplaatst gedurende de eerste vier weken van het verblijf van het pleegkind.
 2. Bij drie of meer pleegkinderen, vanaf het derde en volgende pleegkind
 3. Als het pleegkind een verstandelijke, zintuiglijke of lichamelijke beperking heeft.
- Indien situatie 1 of 2 het geval is, heeft de pleegouder recht op de gehele toeslag. Bij situatie 3 stelt de pleegzorgaanbieder de hoogte en duur van de toeslag vast.

Ad. 3 Vergoeding van bijzondere kosten

In de praktijk kan het voorkomen dat pleegouders noodzakelijke bijzondere kosten voor hun pleegkind maken die niet uit het basisbedrag of een van de toeslagen kan worden voldaan. Alleen noodzakelijke kosten, die niet verhaald kunnen worden bij de onderhoudsplichtige

ouders en die niet op grond van een andere regeling vergoed kunnen worden, komen voor vergoeding in aanmerking. Wanneer de gezag bij een GI ligt dan is de pleegzorgaanbieder verantwoordelijk indien de kosten niet op grond van een andere regeling vergoed kunnen worden

De wetgever verstaat onder noodzakelijke kosten in ieder geval:

- Incidentele hoge medische kosten die niet op grond van een andere regeling vergoed worden;
- Reiskosten in verband met de omgangsregeling waarvoor het basisbedrag redelijkerwijs niet toereikend is;
- De kosten voor een aanvullende ziektekostenverzekering (indien van toepassing en alleen kosten die voor het pleegkind worden gemaakt.

In samenspraak met de gemeenten zijn voor regio Noord en Midden Limburg afspraken gemaakt over wat vergoed wordt in kader van regeling bijzondere kosten en hoeveel (zie bijlage 2).

Welke verantwoordelijkheden dragen de ouders?

Op grond van het personen- en familierecht (Burgerlijk Wetboek) rust op de ouders een wettelijke onderhoudsverplichting. Deze verplichting geldt totdat het kind 21 jaar wordt. Ook na dat moment kan er overigens een onderhoudsverplichting bestaan (als hieraan behoefte bestaat). De Jeugdwet heeft geen invloed op onderhoudsverplichting van de ouders. Ook wanneer een jeugdige in een pleeggezin wordt geplaatst, blijven ouders onderhoudsplichtig. Vanaf januari 2016 is de ouderbijdrage volgens de Jeugdwet, die vooraf verplicht werd gesteld, vervallen.

Als het kind in een pleeggezin verblijft, kunnen de ouders het recht op kinderbijslag behouden. De Sociale Verzekerings Bank (SVB) stelt hierbij als voorwaarde dat zij minstens € 416 per kwartaal bijdragen aan het onderhoud van het kind, bijvoorbeeld schoolkosten. Zie voor meer informatie de website van de SVB

Factsheet Financiële stromen (voor pleegouders)

Pleegkinderen nemen in diverse (financiële) regelingen een bijzondere positie in. Deze positie heeft ook gevolgen voor hun pleegouders. Pleegouders kunnen onder voorwaarden

een beroep doen op verschillende wettelijke financiële regelingen die verband houden met zorg, onderwijs, werk en inkomen. Op de site Voor de Jeugd is de Factsheet Financiële stromen(voorpleegouders) gepubliceerd. U kunt deze ook vinden op Extranet via de website van Rubicon-jeugdzorg: www.rubicon-jeugdzorg.nl

Deze factsheet beoogt pleegouders en gemeenten een kort overzicht en inzicht te geven in de belangrijkste financiële regelingen, zoals deze gelden na inwerkingtreding van de Jeugdwet. Daarbij wordt in deze factsheet ook ingegaan op de eventuele samenloop met andere financiële regelingen.

Hieronder worden meest actuele onderwerpen hieruit nader belicht:

Pleegvergoeding en belasting

Is de pleegvergoeding inkomen?

Het basisbedrag, de toeslag (voor extra kosten) en de vergoeding van bijzondere kosten zijn onkostenvergoedingen en blijven bij een beoordeling van inkomsten van de pleegouders, bijvoorbeeld in het kader van loon- of inkomstenbelasting, van huurtoeslag of van aanvraag van bijstand, buiten beschouwing (uit de Regeling Pleegzorg, 22 december 2014, artikel 5 laatste alinea).

Vrijstelling belastingheffing pleegvergoeding bij vier of meer pleegkinderen

Met ingang van 1 januari 2013 is de belastingwet aangepast en wordt de pleegvergoeding niet meer als belastbaar inkomen beschouwd, ongeacht het aantal pleegkinderen dat in een pleeggezin verblijft. Daarmee vervalt de bepaling dat bij vier of meer pleegkinderen de belastinginspecteur van geval tot geval beoordeelt of er sprake is van een bron van inkomen. Pleegouders met vier of meer pleegkinderen hoeven niet meer aan te tonen wat de werkelijk gemaakte kosten zijn.

Heeft een pleegouder recht op de zogenaamde inkomensafhankelijke combinatiekorting?

De inkomensafhankelijke combinatiekorting is een extra heffingskorting op de inkomstenbelasting. Dat betekent dat minder belasting en premies hoeven te worden betaald. De korting is bestemd voor alleenstaande ouders en minst verdienende partners die kinderen onder de twaalf jaar verzorgen. De hoogte van de korting hangt af van de hoogte van het inkomen.

Een pleegouder die aan een kind pleegzorg biedt in het kader van de Jeugdwet en daarvoor een pleegvergoeding ontvangt, komt niet in aanmerking voor de inkomensafhankelijke combinatiekorting, zo blijkt uit een reactie van het ministerie van VWS op Kamervragen. De reden hiervoor is dat een pleegkind niet wordt opgevoed en onderhouden als een eigen kind en het in de inkomstenbelasting dus niet gelijk wordt gesteld met een eigen kind.

Algemene regels voor Ziektekosten en WA-verzekeringen:

De ouder/voogd blijft verantwoordelijk voor het regelen van verzekeringen voor ziektekosten en wettelijke aansprakelijkheid (WA).

Ziektekosten

Ouders zijn verplicht om hun kind(eren) tot 18 jaar voor ziektekosten te verzekeren. Kinderen kunnen op de polis van ouders meeverzekerd worden. Voor de basisverzekering zijn er voor ouders geen kosten aan verbonden. Voor een aanvullende verzekering kan de verzekeringsmaatschappij kosten in rekening brengen.

In een aantal gevallen is het niet verstandig (bijvoorbeeld bij achterstallige premie aan de zorgverzekeraar) om een zorgverzekering af te sluiten. Voor pleegouders waarbij sprake is van een langdurige plaatsing gaat is het vaak aantrekkelijk om hun pleegkind mee te verzekeren. De basisverzekering is gratis, maar in een aantal gevallen een aanvullende verzekering niet. Overleg dan vooraf met de pleegzorgaanbieder over de aanvullende verzekering.

Wanneer sprake is van een voogdijmaatregel en (pleeg)ouders kiezen er niet voor via hun een verzekering af te sluiten dan bestaat er een mogelijkheid via de GI (Bjz) een verzekering af te sluiten.

Voor een aantal kosten heeft de GI (Bjz) een regeling bij zorgverzekeraar VGZ. Het kan betekenen dat de basisverzekering en evt. een aanvullende verzekering via (pleeg) ouders loopt maar ook nog eens extra een aanvullende verzekering via de GI (Bjz) loopt. Voordat kosten worden gemaakt moet wel contact met de GI worden opgenomen omdat de GI niet met terugwerkende kracht kan verzekeren

Voor 2016 geldt dat de pleegzorgaanbieder een jeugdige aanvullend of voor een basisverzekering kan verzekeren. Er gelden dezelfde regels als bij de GI

Deze regeling geldt niet voor pleegkinderen waarvan één van de pleegouders de voogdij heeft, bij een vrijwillige plaatsing, en voor pleegkinderen die ouder zijn dan 18 jaar. De

kosten van een aanvullende verzekering, indien niet premievrij, wordt voor pleegkinderen waarvan één van de pleegouders de voogdij heeft, door gemeenten vergoed vanuit de Regeling Bijzondere Kosten. Aanvraag hiervoor loop via de begeleider pleegzorg.

Kinderen hebben tot 18 jaar geen eigen risico. Het betreft dan alleen mogelijk eigen risico van een behandeling of kosten die niet worden vergoed vanuit de basisverzekering. Indien deze kosten moeten worden gemaakt, moet vooraf met de pleegzorgwerker contact worden opgenomen of deze vergoed gaat worden. Mogelijk kan dan, via GI, indien sprake is van voogdij en via pleegzorg bij een OTS via de jeugdhulpaanbieder alsnog een aanvullende verzekering voor dit kind afgesloten worden. De jeugdbeschermer kan bij een voogdij dan contact opnemen met de afdeling registratie van GI (alleen Bureau Jeugdzorg Limburg, wanneer een andere GI betrokken is kunnen andere afspraken gelden). Kosten die niet (volledig) vergoed worden vanuit de basis-verzekering of aanvullende verzekering en noodzakelijk voor het kind/jeugdige kunnen in aanmerking komen voor vergoeding vanuit de regeling Bijzondere Kosten of vanuit de aanvullende verzekering van de GI of de pleegzorgaanbieder. Ook hiervoor geldt dat vooraf met de pleegzorgwerker overleg gevoerd zijn en toestemming voor de te maken kosten verkregen.

Als ouders hun premie niet betalen of kunnen betalen voor de zorgverzekering kunnen problemen ontstaan met het vergoeden van declaraties. Zorgverzekeraars verrekenen meestal de vergoeding met de betalingsachterstand. Pleegouders of zorgverleners ontvangen dan geen geld. Gekeken moet worden of het niet beter is om het pleegkind via de pleegouders te verzekeren (meestal gratis), via BJz (bij een voogdij) of bij een OTS via de pleegzorgaanbieder

Wettelijke Aansprakelijkheid (WA)

Het wordt ouders aangeraden om hun kind tot 18 jaar (mee) te verzekeren voor wettelijke aansprakelijkheid. Ouders zijn niet verplicht om hun kind hiervoor te verzekeren. Als een kind tot 14 jaar schade veroorzaakt - door bijvoorbeeld een bal door een ruit te schieten - dan zijn de ouders daarvoor in de meeste gevallen wettelijk aansprakelijk. De WA-verzekering vergoedt dan meestal de kosten. Als ouders geen WA-verzekering heeft moeten ze de kosten zelf betalen. Ook voor schade die kinderen van 14 of 15 jaar veroorzaken, is de ouder aansprakelijk. Behalve als duidelijk is dat men er niets aan kan doen dat er schade is. Dat zullen ze dan moeten aantonen. Vanaf 16 jaar is een kind altijd zelf aansprakelijk voor zijn of haar daden.

De met gezag belaste ouder of de voogd moeten aansprakelijk worden gesteld. Bij wet is het niet verplicht om een verzekering af te sluiten, maar dat wil niet zeggen dat je dan niet aansprakelijk bent. De ouder of voogd kunnen de schademelding eventueel doorsturen naar hun verzekering. De verzekering bepaalt dan of de schade (on)terecht is. Wanneer de ouder weigert de schade te betalen of door te sturen naar de verzekering dan heeft de GI (lees Bureau Jeugdzorg Limburg) een secundaire verzekering afgesloten voor een jeugdige die onder toezicht staat. Dat wil zeggen dat eerst de aansprakelijkheidsverzekering van de biologische ouders of pleegouders aangesproken wordt alvorens de verzekering van GI. Voor jeugdigen waar het gezag bij de GI ligt is deze instelling primair aansprakelijk. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor een secundaire dekking indien sprake is van pleegzorg in het vrijwillig kader.

Pleegvergoeding en schuldsanering

De pleegvergoeding wordt niet gezien als inkomen en valt daarom buiten een eventuele schuldsanering. De pleegzorgverzorging mag niet gebruikt worden voor het aflossen van de schulden

Geen beslag

Wanneer pleegouders schulden hebben in het kader van schuldsanering en een betalingsregeling hebben getroffen, gebeurt het regelmatig dat beslagleggers ook de pleegvergoeding in beslag (willen) nemen. Een pleegvergoeding wordt 'vanwege de bijzondere aard' niet als inkomen beschouwd, omdat tegenover de vergoeding ook reële kosten staan. Er kan dus geen beslag op worden gelegd.

Pleegzorg en Bijstand

Voor de bijstand is de pleegvergoeding geen inkomstenbron. De pleegvergoeding heeft dus geen invloed op de hoogte van een bijstandsuitkering.

Pleegzorg en bijstand

De Participatiewet vervangt met ingang van 1 januari 2015 de Wet Wajong, de Wet werk en bijstand en de Wet sociale werkvoorziening. Op basis van deze wet kan bijstand worden ontvangen. Het ontvangen van een pleegvergoeding voor minderjarige pleegkinderen heeft geen invloed op de hoogte van de bijstand die pleegouders ontvangen. Voor de bijstand is de pleegvergoeding namelijk geen inkomstenbron. Met ingang van 1 januari 2015 is de kostendelersnorm in de bijstand ingevoerd. Deze kostendelersnorm betekent dat de bijstandsuitkering wordt verlaagd naarmate er meer meerderjarige personen van 21 jaar en

ouder in dezelfde woning wonen. Dit geldt dus ook voor inwonende (voormalige) pleegkinderen.

Zie voor meer informatie: Rijksoverheid.nl/participatiewet.

Met een pleegkind naar het buitenland

Voor reizen met een pleegkind is soms een bewijs nodig waaruit blijkt dat het pleegkind bij je woont. Op diverse luchthavens kan gevraagd worden naar een bewijs waaruit blijkt dat het pleegkind in je gezin woont. Regel dit voor vertrek met de ouder(s), pleegzorgaanbieder en/of voogd. Bij BJZ en pleegzorgaanbieder kan een verklaring worden aangevraagd. Zeker wanneer gevlogen wordt is de controle streng. Bureau Jeugdzorg Limburg adviseert altijd een verklaring mee te nemen voor jeugdige die onder voogdij staat van deze instelling. Wanneer ouders weigeren kan ook bij een ondertoezichtstelling een vervangende toestemming worden afgegeven. Neem hiervoor contact op met de contactpersoon van Bureau Jeugdzorg Limburg.

Pleegzorgverlof voor pleegouders

Pleegouders die een pleegkind in hun gezin opnemen, kunnen onder bepaalde voorwaarden in aanmerking komen voor pleegzorgverlof. Voor meer informatie: zie de website van het UWV.

Pleegzorgverlof in deeltijd opnemen

Met ingang van 2015 mag een pleegouder het pleegzorgverlof –ook gespreid opnemen en kan er bijvoorbeeld voor kiezen om het verlof in deeltijd op te nemen en het zo te spreiden over een langere periode, zolang dit binnen de 26 weken blijft. De werkgever kan de spreiding van het verlof weigeren als hij hiervoor zwaarwegende bedrijfsbelangen heeft. Het pleegzorgverlof zelf kan hij niet weigeren. Bij een uitkering kan het verlof alleen in een aaneengesloten periode worden opgenomen.

Kortdurend zorgverlof

Kortdurend zorgverlof geeft de werknemer recht op verlof voor de verzorging van thuiswonende zieke (pleeg)kinderen of partner. De duur van het verlof is per kalenderjaar maximaal tweemaal de arbeidsduur per week. De werkgever moet voor de periode dat de werknemer zorgverlof opneemt loon doorbetalen, maar kan hierop een korting toepassen.

Adoptieverlof voor pleegouders

Pleegouders die een pleegkind in hun gezin opnemen, kunnen onder bepaalde voorwaarden in aanmerking komen voor adoptieverlof. Voor meer informatie: zie de [website van het UWV](#).

Kinderopvang

Een pleegvergoeding heeft geen invloed op de hoogte van de toeslag voor kinderopvang.

AOW

AOW-gerechtigde pleegouders, die een minderjarig pleegkind opvangen waarvoor zij een pleegvergoeding ontvangen, worden aangemerkt als alleenstaanden en ontvangen een AOW-uitkering van 70 procent van het wettelijk minimumloon. Het ontvangen van een pleegvergoeding wordt dus niet op de AOW-uitkering in mindering gebracht.

Per 1 juli 2016 is voorzien in een kostendelersnorm in de AOW. Dat betekent dat de AOW-uitkering dan 50 procent (voorheen 70 procent) van het wettelijk minimumloon wordt voor iedere AOW-gerechtigde als hij of zij met één of meer meerderjarige personen van 21 jaar en ouder in dezelfde woning woont. Dit geldt ook voor meerderjarige (voormalige) pleegkinderen.

Meer informatie is te vinden op de website van de SVB.

Stichting Leergeld

[Leergeld Nederland](#) heeft als missie het voorkomen van sociale uitsluiting van kinderen uit gezinnen met minimale financiële middelen. Leergeld biedt kansen aan kinderen in de leeftijd van 4 tot 18 jaar om te kunnen deelnemen aan binnen- en buitenschoolse activiteiten. Hierdoor kunnen ook deze kinderen hun sociale vaardigheden en kennis zo optimaal mogelijk ontwikkelen en later als volwassenen volwaardig participeren in de samenleving. Ouders/verzorgers van schoolgaande kinderen in de leeftijd van 4 tot 18 jaar kunnen een beroep doen op een lokale stichting Leergeld indien zij voor hun kind(eren) bepaalde schoolse of buitenschoolse activiteiten niet kunnen betalen en een aantoonbaar inkomen hebben dat beneden 120% van het bijstandsniveau ligt.

Kosten voor bijvoorbeeld ouderbijdrage, schoolreisje, schoolkamp en vervoer naar school kunnen worden vergoed. Als uw kind met de fiets naar school moet, kan men helpen om een fiets aan te schaffen. Als uw gezin niet valt binnen de regeling voor een computer via de gemeente, dan kunt u dat ook aanvragen.

Wilt u weten wat Stichting Leergeld in uw gemeente specifiek vergoedt? Klik u dan op [Waar werkt Leergeld](#).

Fiscaal Partnerschap

Met ingang van 1 januari 2018 kunnen pleegkinderen en hun verzorgende ouders als zij elkaars fiscaal partner zijn een verzoek doen om niet langer als partner te worden aangemerkt door de Belastingdienst. Dit kan met terugwerkende kracht vanaf 2017. Deze maatregel geldt voor een niet-eigen kind voor wie de pleegouder of verzorgende ouder een pleegvergoeding of kinderbijslag heeft ontvangen. Hiermee wordt de situatie van pleegkinderen gelijk aan die van andere kinderen binnen het gezin.

Achtergrond

Op dit moment worden pleegkinderen na hun 18e verjaardag automatisch fiscaal partner met hun verzorgende (pleeg)ouder, als de ouder geen partner heeft en er ook een minderjarig eigen kind op hetzelfde adres staat ingeschreven. In deze situatie telt de Belastingdienst de inkomens van het 18-jarige pleegkind en (pleeg)ouder op bij het bepalen van de inkomstenbelasting en het recht op toeslagen.

Het beëindigen van het fiscaal partnerschap wordt uitgevoerd op een gezamenlijk door de (pleeg)ouder en het pleegkind ingediend verzoek. Het hangt van de individuele situatie af welke financiële gevolgen het beëindigen van het fiscaal partnerschap heeft voor belastingen en toeslagen. Zo kan het beëindigen van partnerschap meer toeslag opleveren, maar kan een vermogensgrens maken dat het financieel gunstiger kan zijn om partner te blijven van hun pleegkind.

Tijdelijke regeling voorziening leermiddelen voor deelnemers uit minimagezinnen.

Voor het schooljaar 2017-2018 heeft het Ministerie van Onderwijs een bedrag vrijgemaakt ten behoeve van een voorziening voor leermiddelen voor leerlingen, van wie de wettelijk vertegenwoordigers vanwege hun financiële situatie niet in staat zijn zelf te voorzien in deze leermiddelen.

Voor wie is deze regeling bedoelt?

Gezinnen/ouders/verzorgers die:

- In de schuldsanering zitten;
- Een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm of onder de bijstandsnorm hebben;
- Onder curatele of bewind staan.

Wie voert de regeling uit?

De school waar de jeugdige onderwijs volgt

Hoe kan het aangevraagd worden?

De jeugdige of de wettelijke vertegenwoordiger dient een verzoek aan de directeur van de school te sturen. In het verzoek staan de naam van de deelnemer, de gegevens van de wettelijke vertegenwoordiger en de reden van de aanvraag.

Wie beoordeelt de aanvraag?

De directeur van de onderwijsinstelling beoordeelt de aanvraag.